

Mt 16, 21-28: Jėzaus ir mokinių kelias

<p>Jėzaus kelias</p>	<p><i>Kančios ir mirties paskelbimas</i></p>	<p>²¹ Nuo to meto Jėzus pradėjo <u>aiškinti</u> savo mokiniams <u>turįs eiti</u> į Jeruzalę ir daug iškentėti nuo seniūnų, aukštųjų kunigų ir Rašto aiškintojų, būti nužudytas ir trečią dieną prisikelti.</p> <p>Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. – Nuo tada pradėjo Jėzus <u>rodyti</u>¹ mokiniams Jo, kad turi Jis į Jeruzalę nueiti ir daug iškentėti nuo vyresniųjų ir vyriausiųjų kunigų ir rašto mokytojų, ir būti nužudytam ir trečią dieną būti prikeltam.</p> <p>¹ δείκνυμι – [NT x32: Mt x3; Mk x2; Lk x4; Jn x7] 1. rodyti; 2. aiškinti; 3. apreikšti; 4. įrodinėti.</p> <p>Mt 4, 8: Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν – Dar kartą paima Jį kaltintojas į kalną aukštą labai, ir <u>parodo</u> Jam visas karalystes pasaulio ir garbę jų,</p> <p>Mt 8, 4: καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. – Ir sako jam Jėzus: Žiūrėk, niekam (ne) sakytum, bet atsitrauk save patį <u>parodyk</u> šventikui ir atnešauk dovaną, kurią įsakė Mozė, (kaip) liudijimą jiems.</p> <p><i>Galimas vertimas:</i> Ir taria jam Jėzus: Žiūrėk, [kad] niekam ne kalbėtum, bet išei [iš] savęs pačio, <u>pasirodyk</u> kunigui ir atnešk (paaukok) dovaną, kurią įsakė (pastatė priekyje, priskyrė, pavadė) Mozė, <i>kaip</i> liudijimą jiems.</p>
<p>Jėzaus kelias</p>	<p><i>Petro protestas</i></p>	<p>²² Tada Petras, pasivadinęs jį į šalį, ėmė <u>drausti</u>: "<u>Nieku gyvu</u>, Viešpatie, tau neturi taip atsitikti!"</p> <p>καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων, Ἵλεός σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. – Ir pasiėmęs į šalį Jį Petras pradėjo <u>drausti</u> Jam sakydamas: Maloningas tau (Dievas)⁴, Viešpatie, ne bus tau tai.</p> <p>A. Jurėnas: Pasiėmęs jį į šalį, Petras pradėjo jį barti, sakydamas: „<u>Teapsaugo Dievas, Viešpatie!</u> Tau jokiu būdu neturi tai atsitikti!“</p> <p>L. Tulaba: Ir, pasivadinęs jį į šalį, Petras ėmė drausti, sakydamas: „<u>Saugok Dieve, Viešpatie!</u> Tai neturi tau atsitikti!“</p> <p>NELV: Tuomet Petras, pasivadinęs jį, ėmė jam prieštarauti sakydamas: „<u>Dievas tau maloningas, Viešpatie!</u> Tau tikrai to nenutiks!“</p> <p>² ἐπιτιμᾶω – [NT: x29: Mt x6; Mk x9; Lk x12; Pl x1] 1. smerkti, peikti, koneveikti, kritikuoti. 2. barti, <u>drausti</u>, tramdyti, bausti. 3. priminti, įspėti. 4. išbarti, išplūsti. 5. mokyti, daryti pastabą. 6. daryti kam nors priekaištą, priekaištauti.</p> <p>³ Ἰλεός – 1. palankus, maloningas; 2. malonus; 3. linksmas, džiaugsmingas.</p> <p>⁴ Ἵλεός σοι – „Maloningas tau [Dievas]“ – elipsinis kalbėjimo būdas, nusakantis, kad „maloningas tau tebūna (yra) Dievas, neatsitiks tau tai“. Arba „Teapsaugo tave Dievas“ (plg. 1 Mak 2, 21).</p> <p>1 Mak 2, 21: Ἰλεός ἡμῖν καταλιπεῖν νόμον καὶ δικαιώματα· – <u>Saugok, Dieve</u>, kad mes atmestume įstatymą ir įsakymus!</p>

	<p><i>Jėzus pabara Petra</i></p>	<p>²³ O jis atsisukęs subarė Petrą: "Eik šalin, <u>šėtone!</u> Tu man <u>papiktinimas</u>, nes maštai ne Dievo, o žmonių mintimis." ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, "Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. – Jis gi atsigrėžęs tarė Petru: Atsitrauk nuo manęs, <u>šėtone</u>⁵; klūtis⁶ esi man, nes ne maštai (apie_tai_kas) Dievo, bet (tai_kas) žmonių⁷.</p> <p>⁵ Σατανᾶς, σατᾶν – priešingas, prieštaraujantis, konfliktiškas, keliantis nesantaiką, maištaujantis. Kilęs iš aram. שָׂטָן, שָׂטָן (sātānā', sātān) ir hebr. שָׂטָן (śātān) – priešas, priešininkas, varžovas; oponentas. ⁶ σκάνδαλον – <i>etim.</i> priemonė, kurios dėka buvo galima ką nors sudrebinti, uždaryti į vidų. Reikšmės: kliūtis, sąžalė, pasala; sąžinės graužatis; papiktinimas; nuopuolio, įžeidimo priežastis. ⁷ „ne apie tai kas Dievo, (...) kas žmonių“ – sintaksiškai: „ne Dievo, bet žmonių“.</p>
--	----------------------------------	--

<p>Mokinių kelias</p>	<p><i>Įžanga</i></p>	<p>^{24a} Tuomet Jėzus kalbėjo savo mokiniams: Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, – Tada Jėzus tarė mokiniams Jo:</p>
	<p><i>Sekti Jėzumi: pasiimti savo kryžių</i></p>	<p>^{24b} "Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tepasiima savo kryžių ir teseka manimi. Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. – Jei kas nori paskui mane eiti⁸, teišsižada savęs ir teima kryžių jo, ir teseka⁹ mane. ⁸ ἔρχομαι ὀπίσω – hebraizmas, reiškiantis „sekti“. ⁹ ἀκολουθέω – lydėti, draugauti, bendrauti, bičiuliuotis, sekti.</p>
	<p><i>Išsaugoti tikrąjį gėrį kaina tariamojo</i></p>	<p>²⁵ Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudo gyvybę dėl manęs, tas ją atras. ὅς γὰρ ἐὰν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὕρήσει αὐτήν. – Kuris gi norėtų gyvybę¹⁰ jo išgelbėti, pražudys ją, kuris gi pražudytą gyvybę jo dėl manęs, suras ją. ¹⁰ ψυχή – „siela, dvasia“ (žemiško ir dangiško gyvenimo būstinė), žr. Mt 2, 20. ²⁶ Kokia gi žmogui nauda, jeigu jis laimėtų visą pasaulį, o pakenktų savo gyvybei?! Arba kuo žmogus galėtų išsipirkti savo gyvybę? τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; – Ką juk padės_sau žmogus, jei pasaulį visą laimėtų, gi gyvybę jo netektų¹¹? Arba ką duos žmogus mainais_(už) gyvybę jo?</p>
		<p>¹¹ Pažodžiui: „patirtų nuostolį, būtų patyręs nuostolį“.</p>
		<p>²⁷ Juk Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje su savo angelais, ir tuomet jis atlygins kiekvienam pagal jo darbus.</p>

	<p><i>Eschatologinio gyvenimo pažadas</i></p>	<p>μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. – (Tikrai)_turi juk Sūnus Žmogaus ateiti garbėje Tėvo Jo su pasiuntiniais Jo ir tada atiduos kiekvienam pagal elgesį jo.</p>
<p>²⁸ Iš tiesų sakau jums: kai kurie iš čia stovinčių neragaus mirties, kol pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį su savo karalyste."</p> <p>ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. – Amen sakau jums, kad yra kai kurie (iš) čia stovinčiųjų, kurie ne ragaus¹² mirties, iki pamatys Sūnų Žmogaus ateinantį su¹³ karalyste Jo.</p>		
<p>¹² γεύσονται θανάτου – aramėjizmas, reiškiantis „mirti“.</p> <p>¹³ <i>Usus sociativus</i> – galbūt semitinės kalbos įtakoje prielinksnis ἐν žymiai daugiau išplėtė semantinę apimtį, kartais labai nutoldamas nuo savo pagrindinės prasmės.</p>		